

Vergaderjaar 2012–2013

31 535

Architectuur en Ruimtelijke Ordening

Nr. 10

BRIEF VAN DE MINISTER VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU EN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Den Haag, 18 september 2012

Hierbij bieden wij u, mede namens de bewindslieden van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Economische Zaken, Landbouw en Innovatie en Defensie, de Actieagenda architectuur en ruimtelijk ontwerp aan*. De Actieagenda is een werkprogramma voor de periode 2013–2016 waarin de specifieke inspanningen van het rijk zijn opgenomen die zich richten op een excellente en effectieve bijdrage van architectuur en ruimtelijk ontwerp aan de ruimtelijke en culturele ontwikkeling en de versterking van onze internationale economische positie. Deze inzet versterkt tevens de positie van de architectuur- en ruimtelijke ontwerpsector zodat die blijvend economisch vitaal, maatschappelijk relevant en cultureel vernieuwend kan zijn. De instrumenten en middelen die het rijk inzet richten zich op:

- de eigen rol en verantwoordelijkheid van het rijk, èn;
- het versterken van lokale en regionale kwaliteit en kracht.

Architectuur en ruimtelijk ontwerp zijn van belang voor een goed systeem van ruimtelijke ordening en voor een (inter)nationaal aansprekend cultuuraanbod. Het zijn toegepaste disciplines die voor complexe fysieke opgaven een creatieve bijdrage kunnen leveren bij het ontwikkelen van functionele, aantrekkelijke, innovatieve en betaalbare oplossingen. Deze Actieagenda verschijnt in een periode waarin we zien dat de opgaven, rollen en processen ingrijpend veranderen en complexer worden. De instrumentatie van het beleid speelt hier expliciet op in en richt zich in het bijzonder op urgente ontwerpogaven en op de ingrijpende veranderingen in rollen en processen.

De Actieagenda is door het kabinet aangekondigd in de cultuurbrief «Meer dan kwaliteit» (Kamerstuk 32 820, nr. 1), de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (Kamerstuk 32 660, nr. 50) en de IenM begroting 2012. Met toezending van de Actieagenda aan de Tweede Kamer en uitgevoerde tussenevaluatie «Bouwen op een sterk fundament»* voldoet de minister van IenM aan de toezegging die zij de Kamer heeft gedaan in de begroting

voor 2011 om een tussenevaluatie uit te voeren van het beleid. Met toezending wordt tevens voldaan aan het verzoek van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap om reactie op het advies «Goed opdrachtgeverschap. Vragen naar de onbekende weg» van de Raad voor Cultuur.

Bij totstandkoming van de Actieagenda hebben diverse betrokkenen een bijdrage geleverd. Er zijn verschillende bijeenkomsten gehouden rond inhoudelijke thema's – zoals stad, scholenbouw, ontwerpen aan krimp en klimaatverandering – en gesprekken met stakeholders gevoerd (BNA, IPO, VNG, etc.). Daarnaast is gebruik gemaakt van de tussenevaluatie van het architectuurbeleid «Bouwen op een sterk fundament», het advies over opdrachtgeverschap van de Raad voor Cultuur, verschillende adviezen van het College van Rijksadviseurs, waaronder het ambitiedocument Architectuur Nu!, en het advies van het Topteam over de versterking van de positie van de Creatieve Industrie.

Het kabinet kiest in Actieagenda architectuur en ruimtelijk ontwerp de komende jaren onder de noemer «Het rijk aan zet» voor:

- Excellent opdrachtgeverschap in het MIRT, de Rijksvastgoedportefeuille en in het Uitvoeringsprogramma Visie Erfgoed en Ruimte. Het rijk verbindt zich hier aan het vroegtijdig inschakelen van ontwerp en ontwerpers in de eigen (beleids)processen.
- Het streven naar excellente projecten via een ontwerpdialog in «Making Projects». Deze programmatische aanpak is gericht op innovatieve inrichtingsconcepten en concrete uitvoeringsperspectieven.
- Voortzetting van het College van Rijksadviseurs om kennis en onafhankelijk advies ten behoeve van nationale opgaven en rijksprojecten te borgen.

In het onderdeel «Het rijk versterkt» benoemt de Actieagenda de acties die gericht zijn op het breder agenderen van de ontwerpogaven en het versterken van de lokale en regionale ontwerp kwaliteit en -kracht:

- Een compacte culturele basisinfrastructuur bestaande uit één stimuleringsfonds en één instituut, die complementair aan elkaar de ontwerpdisciplines architectuur, vormgeving en e-cultuur ondersteunen en stimuleren.
- Het programmatisch ontwikkelen en delen van kennis binnen drie innovatieve ontwerpogaven: Zorg en Scholenbouw, Stad en Regio, Stedelijke Transformaties.
- Innovatie in rollen en processen. Deze aanpak is gericht op de overdracht van kennis, de (internationale) zichtbaarheid van onze ontwerpsector en het tijdig anticiperen op de kansen en gevolgen van het nieuwe omgevingsrecht. Excellent opdrachtgeverschap krijgt een podium met de rijksprijs Opdrachtgeverschap («Gouden Piramide») en de Scholenbouwprijs.
- Met het netwerkprogramma Ontwerpleidingen en de Leerstoel Ontwerp en Overheid wordt de verbinding van onderwijs, onderzoek en overheid versterkt.

De Actieagenda architectuur en ruimtelijk ontwerp is voor wat betreft het architectuur- en ruimtelijk ontwerpbeleid de opvolger van de visie «Een Cultuur van Ontwerpen» 2009–2012. Uw Kamer wordt gelijktijdig met deze verzending in de begrotingsvoorstellen voor 2013 geïnformeerd over de subsidiëring van de architectuurinstellingen in het kader van de culturele basisinfrastructuur 2013–2016 (op basis van het advies van de Raad voor Cultuur). De voortgang van deze acties zal vervolgens jaarlijks via de begroting inzichtelijk zijn.

Het kabinet biedt met deze Actieagenda een eenvoudig en doelmatig pakket: de ingrijpende veranderingen vragen op dit moment een eenduidige en consistente inzet.

De minister van Infrastructuur en Milieu,
M. H. Schultz van Haegen-Maas Geesteranus

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
H. Zijlstra

*) Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer